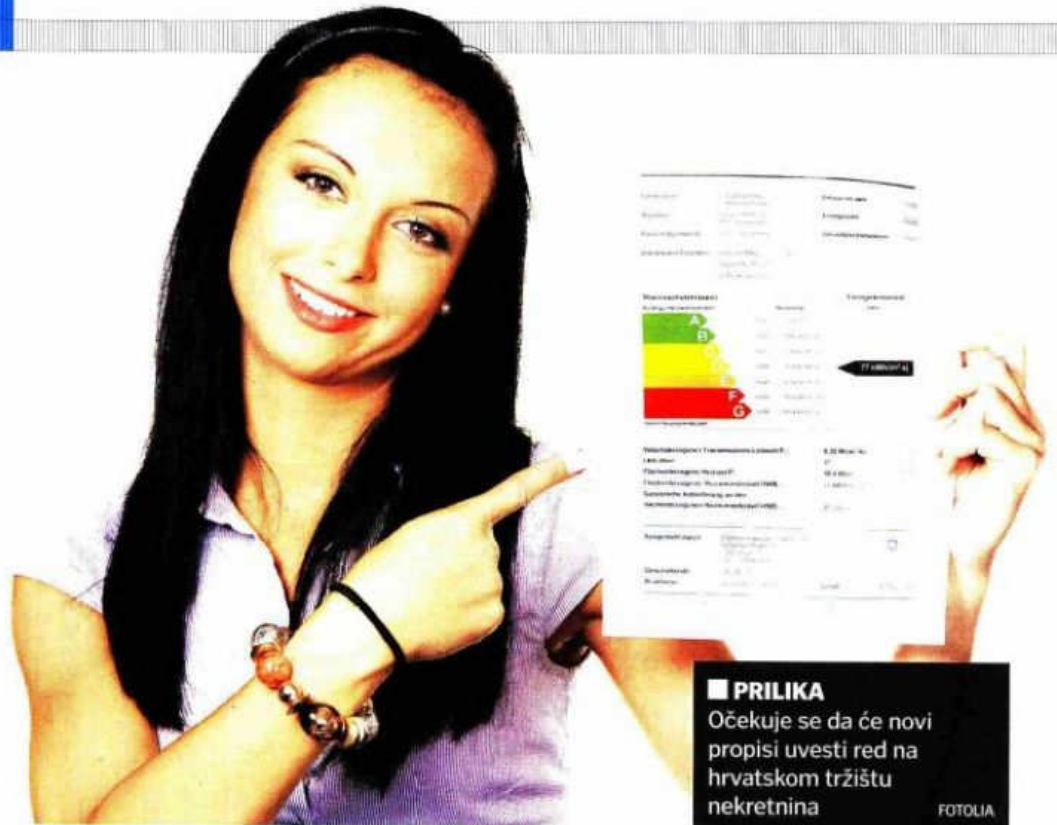

PROPISI

Iako je prošlo već gotovo pola godine otkako je uvedena zakonska obveza energetske certifikacije zgrada, u Hrvatskoj je do sada izdano tek šest certifikata, potvrđeno nam je u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Takvi rezultati, ispod razine očekivanja, mogu se pripisati neinformiranosti javnosti o energetske certifikatima i sveprisutnoj recesiji koja je zamjetno pogodila i građevinski sektor.

Posebno je zanimljiv tempo kojim se stvari kreću glede već postojećih zgrada. Naime, sve novoizgrađene zgrade od 31. ožujka ove godine moraju izraditi energetske certifikate, dok će sve ostale, već postojeće zgrade, prilikom prodaje, iznajmljivanja ili leasinga to morati učiniti

Bez certifikata nema prodaje i najma zgrada

Unatoč zakonskoj obvezi koja je stupila na snagu prije pola godine u Hrvatskoj je do sada izdano samo šest energetske certifikata, što je ispod razine očekivanog Piše: Ivor Fuka

najkasnije do prvog dana hrvatskog pristupanja Europskoj uniji. Pored toga zakonski je regulirano i pitanje zgrada javne namjene koje tako moraju imati izrađen i javno izložen energetske certifikat, i to zaključno do lipnja 2012. godine.

Unatoč tome interes je za sada vrlo skroman. Tako, kako doznajemo, Energetski institut "Hrvoje Požar", tek bilježi primjer dječjeg vrtića u Ludbregu koji je prvi zatražio cer-

tifikat za već postojeću zgradu i dobio ga u srpnju. Unatoč pionirskoj volji odgovornih osoba iz vrtića zgrada se uspjela "ugurati" u energetske razred F, pretposljednji razred na ljestvici (skala od A+ do H), što znači da se po prostornome metru u ludbreškom vrtiću troši između 200 i 250 kilovat sati.

Drugi primjer je, što se tiče postojećih objekata, školska zgrada koja je prije procesa certifikacije ušla u rekonstrukciju,

pa je tako uspjela dosegnuti smještaj u energetske razred C.

SLABA EDUCIRANOST

"Možemo reći da je energetske certifikacije zgrada u Hrvatskoj nakon donošenja zakonske regulative počela i s prvim ozbiljnijim koracima. Interes za energetske certifikacije postoji i iz dana u dan bit će sve veći, ali čini mi se da stručna javnost ipak nije dovoljno dobro upoznata s tom problematikom.

Upravo je početak procesa energetske certifikacije ukazao na to jer se pokazalo da svi sudionici u građenju uopće nisu upoznati sa zakonskom obavezom niti je poslovna i stručna javnost dovoljno educirana. U posljednje vrijeme nam pristize i dosta upita o tome kako ući u najviše energetske razrede A+, A ili B. Dosta pitanja imamo i iz gradskih uprava za certifikaciju postojećih zgrada, ali i iz većih tvrtki", objasnila nam je

PROPISI

» Željka Hrs-Borković, predsjednica Hrvatske udruge energetskih certifikatora (HUEC). Napomenula je kako se rast interesa najbolje može iščitati iz povećane posjećenosti internet-skih stranica Udruge. Udruga, koja je osnovana u veljači ove godine, danas broji gotovo 90 članova, a broj ovlaštenih certifikatora nešto je manji.

Prema najnovijim podacima i uvidu u Registar ovlaštenih osoba pri Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, do sada je ovlaštenje steklo 47 osoba te 43 tvrtke, rekli su nam u odjelu za odnose s javnošću tog ministarstva. No procjenjuje se da u Hrvatskoj postoji između 500 i 600 educiranih osoba, a očekuje se da će se njihov broj u sljedećem razdoblju znatno povećati premda u ovom trenutku za njih još nema dovoljno posla. Sudeći prema procjenama temeljenima i na osnovu za sada skromne prakse, većina će već izgrađenih hrvatskih zgrada svoje mjesto naći u tri najlošija energetska razreda – F, G i H, što se pogotovo odnosi na zgrade napravljene prije 1980. godine, odnosno u vremenima kada građevinarima energetska učinkovitost pri projektu i gradnji nije predstavljala bitan faktor.

JEFTINIJA IZOLACIJA

No većina novih zgrada trebala bi ući u bitno bolji energetski razred. Naime, prema očekivanjima, one će potpadati u razred C, dok su visoki energetski razredi A+ i A za Hrvatsku još daleka budućnost u kojoj se mora promijeniti svijest investitora i građevinarata te doći do bitno drukčijeg pristupa energetskom konceptu.

„Implementacija energetske certifikacije zgrada u Hrvatskoj znatno je otežana, a primjena mjera energetske učinkovitosti rijetka i nedovoljno djelotvorna. Kvalitetno provedena zakonska obveza vodi novom pristupu projektiranja i gradnje te osmišljavanja suvreme-

Za sada je barijera široj implementaciji nedovoljna educiranost svih sudionika u gradnji

Željka Hrs-Borković,
Hrvatska udruga
energet. certifikata

Gradnja zelene zgrade u pravilu stoji samo tri do pet posto više nego gradnja standardne zgrade

Vedrana Likan,
Savjet za zelenu
gradnju

CIJENA CERTIFIKACIJE IZNOSI SE KREĆU OD 1400 DO 40.200 KUNA

U HUEC-u su pred sebe u idućem razdoblju postavili nekoliko ciljeva. Apicirali su za nekoliko međunarodnih i domaćih projekata, a planiraju organizirati niz radionica o pregledima i certificiranjima zgrada, koje će se održati u nekoliko hrvatskih gradova i bitno podići razinu informiranosti, pogotovo kod zainteresiranih struktura koje sudjeluju u procesu gradnje. Inače, prema cjeniku dostupnom na web stranici Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, certificiranje od 50 do 250 prostornih metara plaća se paušalno u iznosu od 1400 kuna. Istim cjenikom, primjerice, vlasnik hotela veličine 10.000 četvornih metara za istu će stvar morati „iskeširati“ svotu od 9400 kuna. Najskuplje je certificiranje nestambenih zgrada s iznimno složenim sustavima instalacija i više temperaturnih zona, pa za takve objekte veće od 50.000 četvornih metara valja izdvojiti paušalni iznos od čak 40.200 kuna. Kod već postojećih objekata određivanje cijene bitno je skuplje i kompliciranije jer ovisi o prethodnoj projektnoj dokumentaciji.

noga koncepta novih i postojećih zgrada. Za sada je barijera široj implementaciji nedovoljna educiranost svih sudionika u gradnji, kao i nedovoljno kvalitetno osmišljavanje energetskih koncepata”, kaže Hrs-Borković. Prema njezinim iskustvima, domaći investitori i građevinari najviše štede na debljini toplinske izolacije, ne shvaćajući da je upravo smanjenje toplinskih gubitaka osnovni uvjet energetske učinkovitosti i podloga za korištenje obnovljivih izvora energije i suvremenih sustava grijanja i hlađenja. Takva situacija produkt je nedovoljno razvijene svijesti o potrebi povećanja energetske učinkovitosti i njezinoj koristi, kao i otpora nekih struktura glede povećanja toplinske zaštite, ponajviše jer se takvo što smatra nepotrebnim financijskim izdatkom. Predsjednica HUEC-a predviđa da će za dvadesetak godina najveći dio svih građevinskih aktivnosti biti posvećen energetske obnovi starih zgrada i gradnji novih niskoenergetskih zdanja, a takvo što će morati popratiti i odgovarajuća zakonska procedura.

„Energetska obnova postojećih zgrada najveći je potencijal Hrvatske za uštedu energije, a tom problemu treba pristupiti iznimno sustavno. Povrat ulaganja u energetske obnovu ovisi o stanju svake pojedine zgrade, o razdoblju gradnje te o energetskej potrošnji, a u prosjeku je to razdoblje od pet do 15 godina, s tim da će se ono uz porast cijene energije i energenata još dodatno skratiti. Međutim, najveći doprinos sustavne energetske obnove je pokretanje gospodarstva, graditeljskog sektora i zapošljavanja, uz povećanje standarda boravka i života u našim zgradama”, poručuje Hrs-Borković.

Prema podacima koje su u povodu obilježavanja Svjetskog tjedna zelene gradnje predočili Mark Gero i Vedrana Likan, predsjednik i potpredsjednica Savjeta za zelenu gradnju u

Hrvatskoj, promatrajući općenito zelenu gradnju u kojoj je jedan od ključnih faktora upravo energetska učinkovitost, 2003. godine je samo 24 posto građevinskih tvrtki na globalnoj razini znatnije sudjelovalo u takvoj gradnji, a već 2013. taj

bi postotak trebao porasti na čak 94 posto, s tim da će više od polovice tih tvrtki biti u velikoj mjeri ili u potpunosti posvećene zelenoj gradnji.

“Gradnja zelene zgrade upravo stoji samo tri do pet posto više nego gradnja standardne

zgrade. U globalnom istraživanju čak 56 posto građevinskih tvrtki očekuje nagli rast u zelenoj gradnji, a do 2014. godine vrijednost europskoga zelenog investicijskog tržišta dosegnut će 573 milijarde eura”, kaže Likan iz Savjeta za zelenu gradnju, koji za cilj ima informirati i educirati privatni i javni sektor u vezi s održivom graditeljskom praksom.

UŠTEDA U BUDUĆNOSTI

Iako je, kako kaže, u Hrvatskoj duboko ukorijenjena tradicija standardne gradnje, povratna informacija koju dobivaju s terena je pozitivna. Najviše se raspituju individualni graditelji, odnosno oni koji kreću u gradnju obiteljske kuće, a ključni razlog za takav interes je činjenica da su shvatili kako takvom gradnjom u budućnosti mogu uštedjeti bitna financijska sredstva.

“Postoji nekoliko primjera u Hrvatskoj u kojima su individualni graditelji napravili niske energetske kuće, koja čak uspijeva proizvesti energiju koja se onda prodaje Hrvatskoj elektroprivredi. Općenito, ljudi koji žive ili rade u zelenim zgradama bitno su učinkovitiji. U takvim poslovnim objektima zabilježen je znatno manji broj bolovanja”, objašnjava Mark Gero, predsjednik Savjeta. Govoreći o procesu energetske certifikacije, napominje da je zakonska procedura kvalitetna. Kaže kako je činjenica da su banke prepoznale ovu inicijativu pa stoga izdaju zelene kredite. Isto tako smatra da će energetska certifikacija konačno uvesti red na hrvatskom tržištu nekretnina te zaključuje kako upravo takva vrsta gradnje Hrvatskoj donosi priliku da iskoristi ono što su u većini mediteranskih zemalja već propustili.